

GARTNEREN PÅ LILLEHAMMER

Motstand og jord under okkupasjonen 1940–1945

Gartneren på Lillehammer

Motstand og jord under okkupasjonen 1940– 1945

Illustrert med tegninger inspirert av Einar og Helge Aamot

Forord

Denne boken forteller historien om en gartner på Lillehammer som under tysk okkupasjon holdt liv i både mennesker og verdighet gjennom sitt arbeid med jorden. Den viser at motstand kan være stille, metodisk og verdig – en motstand som vokser som frø i jord.

Illustrasjon: håndtegnet orkidé i potte – symbol på forsiktig motstand og skjønnhet midt i krig.

Lillehammer 1940 - krigens skygge

Snøen hadde smeltet, men frykten var tilstede. Tyske soldater marsjerte gjennom gatene, og byen hadde blitt strategisk knutepunkt for Wehrmacht.

Illustrasjon: håndtegnet orkidé, blyant og tusj.

Gartnerens daglige liv

Gartneren, en mann i førtiårene, arbeidet fra soloppgang til solnedgang. Hendene hans var jordete, men presise. Han leverte grønnsaker til lokalsamfunnet, men også under press til tyskerne.

Illustrasjon: Petunia i full blomst, tegnet i blyantstil. Bildetekst: "Petuniaene vokser stille, som gartnerens motstand."

Drivhuset og tomatene

Drivhuset ble bygget under tysk krav, men gartneren brukte det strategisk. Han plantet tomater og andre grønnsaker som kunne skjules eller lekkes til motstandsfolk og lokalsamfunnet.

Illustrasjon: Amaryllis i blyant og tusj. Bildetekst: "Amaryllisen står rak, som gartnerens motstand mot okkupasjonen."

Stillferdig motstand

Motstand var ikke dynamitt eller gevær. Den var:

- underrapportering av avlinger
- levering av dårligere kvalitet til tyskerne
- mat til barn og syke

Illustrasjon: Orkidé med detaljerte blader, håndtegnet. Bildetekst: "Motstand kan være stille, men likevel vakker."

Den tyske okkupasjonen på nært hold

Kontrollpostene, tyske offiserer og NS-funksjonærer var konstant til stede. Likevel fortsatte gartneren å arbeide, alltid med verdighet og taus motstand.

Etter krigen - fred og jord

Da freden kom, vendte gartneren tilbake til sitt arbeid. Jorden fortsatte å gi liv, og han fortsatte å undervise lokalsamfunnet i verdien av jord, planter og tålmodighet.

Illustrasjon: Petunia, orkidé og amaryllis samlet i et stille bukettmotiv, håndtegnet.

Appendix: Illustrasjoner av blomster

1. Orkideer – detaljerte håndtegninger
2. Petunia – blomster i forskjellige vinkler
3. Amaryllis – stående og bukettform

Kilder og takk

- Lokal muntlig historie, Lillehammer
- Arkivmateriale om tysk okkupasjon 1940-1945
- Familiehistorie og motstandshistorier